

UCHWAŁA

Dnia 15 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Anna Owczarek

w sprawie egzekucyjnej ze skargi Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego
w S.

przy uczestnictwie wierzycielki U. J. i dłużnika G. S.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym

w S. A. O. w sprawie [...] w postaci postanowienia z dnia

12 lipca 2012 roku w przedmiocie obciążenia Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego

w S. opłatą stałą w egzekucji świadczeń niepieniężnych w sytuacji, gdy wierzyciel
korzysta ze zwolnienia od kosztów sądowych,

po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym

w dniu 15 maja 2013 r.,

zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w S.

postanowieniem z dnia 10 stycznia 2013 r.,

„1. Czy zwolnienie od kosztów sądowych udzielone stronie
w postępowaniu rozpoznawczym z mocy art. 771 k.p.c. rozciąga się
także na opłatę stałą należną od wierzyciela z tytułu wszczęcia
egzekucji świadczeń niepieniężnych o jakiej mowa w art. 49a ust. 1
u.k.s.e.;

2. jeżeli tak, to jaki podmiot jest zobowiązany do tymczasowego
poniesienia tej opłaty w miejsce zwolnionego od niej wierzyciela?”

podjął uchwałę:

Zwolnienie od kosztów sądowych udzielone wierzycielowi w postępowaniu egzekucyjnym obejmuje opłatę stałą przewidzianą w art. 49a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm.). Opłata ta obciąża tymczasowo Skarb Państwa - sąd rejonowy, przy którym działa komornik.

Uzasadnienie

W postępowaniu egzekucyjnym wszczętym przez wierzycielkę U. J. przeciwko dłużnikowi – G. S. w celu opróżnienia lokalu mieszkalnego Sąd Rejonowy w S. postanowieniem z dnia 22 marca 2012 r. uchylił czynność komornika polegającą na wezwaniu wierzycielki do usunięcia braków wniosku m. in. przez jego opłacenie, ustalił opłatę egzekucyjną na kwotę 1129,06 zł oraz zwolnił wierzycielkę od ponoszenia kosztów w postępowaniu egzekucyjnym. W związku z tym komornik wystąpił do Prezesa Sądu, przy którym działa (Sądu Rejonowego w S.) o wyłożenie za wierzycielkę ustalonej w postanowieniu opłaty stałej za opróżnienie pomieszczenia oraz 113 zł tytułem wydatków. Ponieważ Prezes odmówił, komornik zwrócił wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Na skutek skargi wierzyciela Sąd Rejonowy uchylił zarządzenie o zwrocie wniosku i polecił komornikowi wydanie postanowienia obciążającego Skarb Państwa - Sąd Rejonowy w S. opłatą stałą w kwocie 1129,06 zł. Komornik wykonał polecenie postanowieniem z dnia 12 lipca 2012 r. Postanowienie to zaskarżył obciążony kosztami Sąd Rejonowy. Sąd egzekucyjny oddalił jego skargę. Przyjął, że zwolnienie od kosztów sądowych rozciąga się także na opłatę stałą przewidzianą w art. 49a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376 ze zm., dalej powoływanej jako „u.k.s.e.”), zaś kwestię ponoszenia kosztów (opłaty) za stronę zwolnioną od nich rozstrzygnąć należy stosując analogię do przepisu art. 40 ust. 3 u.k.s.e. w zw. z art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U z 2010 r., Nr 90, poz. 594), co oznacza, że wyłożyć je powinien Skarb Państwa ze pośrednictwem sądu rejonowego przy którym działa komornik. W innym wypadku komornik byłby pozbawiony możliwości pobrania opłaty od dłużnika, przepisy nie pozwalają bowiem komornikowi ustalić ani ściągnąć kosztów, których wierzyciel nie poniósł w toku egzekucji świadczenia niepieniężnego. Nieotrzymanie przez komornika należnej mu opłaty naruszałoby jego prawo do wynagrodzenia, którą to możliwość Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 2 czerwca 1999 r. (K 34/98, OTK ZU 1999/5/94) uznał za niedopuszczalną.

W zażaleniu na to postanowienie Skarb Państwa - Prezes Sądu Rejonowego zarzucił, że ponoszenie ciężarów finansowych, w tym opłat egzekucyjnych wymaga przepisu nakładającego taki obowiązek na konkretny podmiot. W wypadku Skarbu Państwa konieczne jest także określenie jednostki organizacyjnej mającej wydatkować środki, przy czym obowiązek ten nie może być rozszerzany w drodze analogii. W ocenie skarżącego art. 39 ust. 2 u.k.s.e. zawiera zamknięty katalog wydatków, które sąd ma obowiązek ponieść za zwolnioną od kosztów stronę i nie mieści się w nim opłata egzekucyjna. Dyscyplina w zakresie finansów publicznych wyklucza możliwość dowolnego wydatkowania środków.

Sąd Okręgowy w S. przy rozpatrywaniu zażalenia powziął wątpliwości, które ujął w przedstawionym zagadnieniu. Odwołując się do roli zwolnienia od kosztów sądowych jako gwarancji prawa do sądu zaznaczył, że art. 771 k.p.c. rozciąga zwolnienie udzielone w postępowaniu rozpoznawczym na postępowanie egzekucyjne bez rozróżnienia czy egzekucję prowadzi sąd, czy komornik. Spory budzi jednak zakres zwolnienia, w tym problem czy zwolnienie dotyczy też opłaty stałej przewidzianej art. 49 a ust. 1 u.k.s.e., ponieważ niejasna jest relacja art. 771 k.p.c. wobec art. 39 i nast. u.k.s.e. i nast., znajdujących zastosowanie w wypadku prowadzenia egzekucji przez komornika. Sąd Okręgowy opowiedział się za interpretowaniem art. 771 k.p.c. jako normy generalnej w stosunku do przepisów rozdziałów 5, 6 i 7 u.k.s.e., jednak nie znalazł łatwej odpowiedzi na pytanie czy na wierzycielu zwolnionym od kosztów egzekucyjnych ciąży obowiązek uiszczenia opłaty stałej, czy też koszty w tym zakresie ponosi za niego ktoś inny. Wskazał, że przepisy ustawy o komornikach sądowych i egzekucji określają zasady zaliczkowania przez Skarb Państwa wydatków w toku egzekucji komorniczej i ich rozliczania, kiedy wierzyciel jest zwolniony od kosztów (art. 39 ust. 2, 40 ust. 3, art. 41 ust. 2 i art. 42 ust. 1 u.k.s.e.), milczą jednak jak należy postąpić z opłatą stałą. Ze stanowiska Trybunału Konstytucyjnego wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 maja 2009 r. (K 21/08) Sąd Okręgowy wywiódł wniosek, że konsekwencji finansowych nieuiszczenia przez wierzyciela opłaty nie może ponosić komornik, gdyż naruszałoby to jego prawa majątkowe. Nie doszukał się też podstawy do ściągnięcia tej opłaty od dłużnika na podstawie art. 770 zdanie pierwsze k.p.c., jeżeli nie zostanie wcześniej uiszczona, ponieważ przepis ten ustanawia obowiązek

zwrotu przez dłużnika kosztów należnych wierzycielowi, a więc poniesionych przez niego w toku egzekucji, a nie tych, od których był zwolniony. Sąd podkreślił, że omawiany problem do 12 listopada 2004 r. rozwiązywał art. 59 ust. 1 u.k.s.e. uprawniający komornika do ściągnięcia od dłużnika opłaty nieuiszczonej przez wierzyciela zwolnionego od kosztów sądowych. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że aby obecnie obciążyć dłużnika opłatą stałą, konieczne jest jej wniesienie albo przez wierzyciela, przy przyjęciu, że od tej opłaty nie może zostać zwolniony, albo przez inny podmiot w jego zastępstwie. Krytykując niedostatki legislacyjne przepisów Sąd pytający wiąże pierwszy kierunek interpretacji z pominięciem przez ustawodawcę obowiązku wyłożenia opłaty za wierzyciela korzystającego ze zwolnienia od kosztów mimo określenia podmiotu zobowiązanego do wyłożenia zaliczki na wydatki oraz ze zmianą, a następnie uchynieniem art. 59 u.k.s.e., które mogą świadczyć o celowym wyłączeniu opłaty stałej z zakresu zwolnienia od kosztów postępowania egzekucyjnego. Koncepcję zastąpienia wierzyciela we wniesieniu opłaty stałej przez Skarb Państwa wyprowadza z kolei ze stosowanego w drodze analogii art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, dalej oznaczana „u.k.s.c.”), proponując przypisanie obowiązku tymczasowego poniesienia opłaty sądowi rejonowemu wskazanemu w art. 40 ust. 3 u.k.s.e.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Przedstawione zagadnienie dotyczy kolejnej wątpliwości, jaka powstała na tle przepisów normujących problematykę kosztów postępowania egzekucyjnego i jest konsekwencją kolejnych niespójnych zmian wprowadzanych do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Usunięcie art. 59 u.k.s.e. upoważniającego do ściągnięcia od dłużnika opłaty, od której uiszczenia wierzyciel był zwolniony, fragmentaryczne określenie skutków korzystania przez stronę lub uczestnika postępowania egzekucyjnego ze zwolnienia od kosztów sądowych i trudności w powiązaniu postanowień ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z regułami odnoszącymi się do kosztów sądowych zawartymi w kodeksie postępowania cywilnego i w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych uzasadniają wątpliwości przedstawione przez Sąd Okręgowy.

Na wstępie konieczne jest jednak doprecyzowanie czynności, jakie miały dotąd miejsce w sprawie. Z treści postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 marca 2012 r. wynika, że zwolnienie wierzycielki od kosztów postępowania egzekucyjnego nastąpiło na podstawie postanowienia tego Sądu, nie zaś w drodze rozciągnięcia na postępowanie egzekucyjne zwolnienia od kosztów sądowych, z którego korzystała w toku postępowania rozpoznawczego. Tym samym nie znajdzie zastosowania art. 771 k.p.c., który automatycznie rozszerza na postępowanie egzekucyjne pomoc przyznaną niezamożnej stronie w postępowaniu rozpoznawczym. Nie zmienia to jednak istoty zwolnienia od kosztów, które - także w przypadku udzielenia go w postępowaniu egzekucyjnym - ma analogiczną treść jak wtedy, kiedy jest kontynuacją uprawnień przyznanych w toku postępowania rozpoznawczego i służy zapewnieniu podmiotowi nie dysponującemu koniecznymi środkami majątkowymi dostępu do postępowania wykonawczego, niezależnie od tego, czy egzekucja prowadzona jest przez sąd czy przez komornika. Zwolnienie odnieść wówczas należy do kosztów egzekucyjnych (opłat egzekucyjnych i wydatków poniesionych przez komornika), pełniących rolę analogiczną do kosztów sądowych. Podzielić należy w tym zakresie stanowisko ukształtowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwały z dnia 2 grudnia 1994 r., III CZP 153/94, OSNCP z 1995 r. Nr 3, poz. 51 i z dnia 26 września 2000 r., III CZP 25/00, OSNC z 2001 r., nr 3 poz. 35). Jednak mimo tożsamyh założeń i celu instytucji zwolnienia od kosztów funkcjonującej w postępowaniu egzekucyjnym i w postępowaniu rozpoznawczym występują pewne różnice wynikające ze specyficznych cech postępowania egzekucyjnego, w którym zasadą jest ponoszenie kosztów przez dłużnika (art. 770 k.p.c. - por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., III CZP 22/05, OSNC 2006 r., nr 3 poz. 47) oraz z autonomicznego określenia obowiązków fiskalnych uczestników egzekucji komorniczej w przepisach ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, wreszcie z konieczności uwzględnienia specyficznej pozycji komornika jako organu egzekucyjnego. Wzajemne relacje między przepisami ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, a przepisami kodeksu postępowania cywilnego i ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych interpretowane są jako stosunek między normami szczególnymi a ogólnymi (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4

czerwca 2001 r., III CZP 23/01, OSNC z 2002, Nr 1 poz. 2, z dnia 25 lipca 2002 r., III CZP 45/02, OSNC z 2004 r, Nr 4, poz. 47 oraz z dnia 18 października 2001 r., III CZP 50/01, OSNC z 2002, Nr 5, poz. 59) i uprawniają do przyjęcia w kwestiach istotnych z punktu widzenia rozstrzyganego zagadnienia prawnego następującej zależności - o ile z przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie wynika inaczej, wierzycielowi korzystającemu ze zwolnienia od kosztów postępowania egzekucyjnego przysługują uprawnienia przewidziane w tytule IV ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ustawa ta stanowi akt o podstawowym znaczeniu, zawierający generalne zasady kształtujące instytucję zwolnienia od kosztów sądowych (art. 1 u.k.s.c.), których brak w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji. Zgodnie z art. 100 u.k.s.c. strona zwolniona w całości od kosztów sądowych nie uiszcza opłat sądowych i nie ponosi wydatków, które obciążają tymczasowo Skarb Państwa. Ze względu na konstytucyjne znaczenie instytucji zwolnienia od kosztów sądowych jako gwarancji powszechnego dostępu do sądu także na etapie wykonania orzeczenia, przyznane uprawnienia mogą być ograniczone jedynie w drodze ustawowej, z usprawiedliwionych przyczyn i w tylko w koniecznym zakresie, co należy uwzględnić przy badaniu na ile odmiennie kształtuje się zakres uprawnień wierzyciela zwolnionego od kosztów postępowania egzekucyjnego w porównaniu z konstrukcją przewidzianą w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji jedynie w nielicznych przepisach nawiązuje do sytuacji podmiotów korzystających z takiego zwolnienia. W art. 8 ust. 11 u.k.s.e. określa wydatki komornika z wyboru działającego poza swoim rewirem, które obciążają wierzyciela niezależnie od przysługującego mu zwolnienia od kosztów sądowych i nie są wliczane do kosztów egzekucji obciążających dłużnika. W art. 40 ust. 3 u.k.s.e. na sąd rejonowy, przy którym działa komornik, nałożony został obowiązek przekazywania komornikowi sum niezbędnych na pokrycie wydatków w sprawach osób zwolnionych w tym zakresie od kosztów sądowych. Zagadnienie finansowania wydatków zostało więc rozwiązane w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji całościowo, ale z zachowaniem zasady wyrażonej w art. 100 ust. 1 u.k.s.c. Ciężar pokrycia wydatków komornika spowodowanych wnioskiem uczestnika postępowania

egzekucyjnego zwolnionego w tym zakresie od kosztów sądowych, został tymczasowo przerzucony na Skarb Państwa. Przepisy oznaczyły też właściwą jednostkę organizacyjną zobowiązaną do wyłożenia kosztów, której komornik zwraca je po wyegzekwowaniu od dłużnika z pierwszeństwem przed wszelkimi innymi należnościami (art. 42 ust. 1 u.k.s.e.).

Obowiązki fiskalne wierzycieli w zakresie opłat egzekucyjnych są różnicowane w zależności od tego, czy przedmiotem egzekucji jest świadczenie pieniężne czy niepieniężne. Wierzyciel dochodzący świadczenia pieniężnego nie uiszcza przy wszczęciu egzekucji opłaty. Opłatę tę komornik ściąga od dłużnika proporcjonalnie do wysokości wyegzekwowanego świadczenia (art. 49 ust 1, 1a, 2 u.k.s.e.). Natomiast wierzyciel egzekwujący świadczenie niepieniężne zobowiązany jest do uiszczenia opłaty stałej (art. 49 a u.k.s.e.). Przez pewien okres (od dnia 28 grudnia 2007 r. do 1 czerwca 2009 r.) w art. 49a u.k.s.e. zamieszczone zostało odrębne postanowienie zwalniające Skarb Państwa z obowiązku wnoszenia tej opłaty w sprawach niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (art. 49a ust. 3 u.k.s.e.), skorelowane wówczas z analogicznym zwolnieniem od obowiązku wnoszenia przez Skarb Państwa zaliczek (art. 40 ust. 2 u.k.s.e.) i uiszczania opłaty za dokonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego w tej kategorii spraw (art. 45 ust. 2 u.k.s.e.). Rozwiązanie to Trybunał Konstytucyjny uznał jednak za niezgodne z art. 64 ust. 2 Konstytucji w powoływanym przez Sąd Okręgowy wyroku z dnia 14 maja 2009 r., (K 21/08, OTK-A z 2009, nr 5, poz. 67) i wyeliminował z systemu prawnego. Niekonstytucyjność przepisu wynikała ze stworzenia możliwości przerzucenia na komornika kosztów postępowania egzekucyjnego, co Trybunał uznał za ograniczenie ochrony praw majątkowych komorników, nie znajdujące usprawiedliwienia w wykonywanej przez nich funkcji, wynikające z nieodróżniania pozycji prawnej komornika jako organu państwa (organu egzekucji sądowej) od osobistego i majątkowego statusu komornika jako określonej osoby, a przy tym niespełniające przesłanki konieczności. W drodze kolejnej nowelizacji (ustawą z dnia 22 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji – Dz.U. Nr 155, poz. 1038) do art. 49a u.k.s.e. wprowadzono z dniem 9 września 2010 r. ust 4 przewidujący obowiązek uiszczania opłaty stałej i konsekwencje jego niewykonania w sprawach o egzekucję świadczeń

niepieniężnych, wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora. Jest to istotne odstępstwo od zasad przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych i egzekucji, która przewiduje ustawowe zwolnienie Skarbu Państwa od kosztów sądowych (art. 94 u.k.s.c.). Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji nie nakłada podobnych obowiązków na innych wierzycieli korzystających z ustawowego lub przyznanego przez sąd zwolnienia od kosztów egzekucyjnych. Zestawienie powyższych przepisów świadczy o tym, że przepisy ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poza postanowieniem zawartym w art. 8 ust. 11 i art. 48a ust. 4 u.k.s.c. nie wprowadzają ograniczeń zakresu zwolnienia od kosztów postępowania egzekucyjnego przysługującego innym podmiotom niż Skarb Państwa. Wywodzenie takiego obowiązku z faktu niezamieszczenia w przepisach ustawy o komornikach sądowych i egzekucji postanowień konkretyzujących drogę uzyskania należnej opłaty przez komornika i niewskazanie precyzyjnie podmiotu zobowiązany do jej uiszczenia nie ma uzasadnienia, a ponadto podważałoby funkcję zwolnienia od kosztów sądowych jako zabezpieczenia konstytucyjnego prawa do sądu.

Na pierwsze pytanie Sądu Okręgowego należało więc udzielić odpowiedzi twierdzącej.

Problem, jaki podmiot obowiązany jest ponieść tymczasowo opłatę, w miejsce zwolnionego od niej wierzyciela rozwiązuje częściowo art. 100 u.k.s.c. wskazując, że zadanie to spoczywa na Skarbie Państwa.

Poszukiwanie podstaw do nałożenia tego obowiązku na komornika skazane jest na niepowodzenie. Komornikowi przysługuje wprawdzie status funkcjonariusza publicznego lecz swoje zadania wykonuje na własny rachunek, jako samodzielny i samofinansujący się podmiot. W powoływanym wielokrotnie wyroku z dnia 14 maja 2009 r. Trybunał Konstytucyjny za niekonstytucyjne uznał przepisy prowadzące do przerzucenia na komornika kosztów postępowania egzekucyjnego, wykraczających poza ryzyko bezskutecznej egzekucji i obciążenia go nieuzasadnionym ciężarem publicznoprawnym. Tymczasowe kredytowanie postępowania egzekucyjnego przez komornika można byłby ewentualnie rozważyć, gdyby obowiązywał nadal art. 59 u.k.s.c. w brzmieniu pierwotnym, umożliwiając komornikowi ściąganie od dłużnika opłaty nieuiszczonej przez wierzyciela przy

wszczęciu egzekucji. Komornik miałby wówczas otwartą drogę do uzyskania należnych opłat w sposób, który stanowi obecnie regułę przy egzekwowaniu świadczeń pieniężnych. Zmiana stanu prawnego spowodowała, że komornik pozbawiony został podstawy prawnej do ściągnięcia stałych opłat egzekucyjnych od dłużnika, w wypadku kiedy wierzyciel opłat tych nie uiścił, ponieważ korzystał ze zwolnienia od kosztów. Artykuł 770 k.p.c. takiej procedury nie przewiduje, upoważnia jedynie do ściągnięcia kosztów poniesionych przez wierzyciela. W efekcie nałożenie na komornika obowiązku tymczasowego ponoszenia opłaty stałej za wierzyciela zwolnionego od kosztów nie byłoby w rzeczywistości tymczasowe, ponieważ prowadziłoby do definitywnego obarczenia go obowiązkiem prowadzenia bez należnej opłaty stałej egzekucji świadczeń niepieniężnych, w wypadkach, kiedy wierzyciele nie mieli obowiązku poniesienia tej opłaty. Takie rozwiązanie naruszałoby prawa majątkowe komorników, zdejmując jednocześnie ze Skarbu Państwa obowiązek tymczasowego ponoszenia opłat egzekucyjnych, mimo że art. 100 ust. 1 u.k.s.c. ten podmiot uznaje za zobowiązany do wykładania kosztów sądowych w zastępstwie stron od nich zwolnionych.

Przypisanie Skarbowi Państwa obowiązku kredytowania egzekucji świadczeń niepieniężnych na rzecz wierzycieli korzystających ze zwolnienia od stałej opłaty egzekucyjnej wymaga określenia jednostki, która winna tymczasowo opłatę te wyłożyć. Artykuł 100 ust. 1 u.k.s.c. nie precyzuje tej jednostki, nie oznacza to jednak istnienia luki prawnej lecz jedynie wymaga należytego odczytania tego przepisu. Obowiązek wyłożenia kosztów za stronę stanowi wykonanie przez państwo jego ustrojowego zadania jakim jest zapewnienie możliwości uzyskania ochrony sądowej stronie nie dysponującej dostatecznymi środkami na ten cel. Właściwą jednostkę Skarbu Państwa wyznacza funkcjonalne powiązanie z kredytowanym postępowaniem. W postępowaniu sądowym koszty za stronę od nich zwolnioną wyklada ze swych środków sąd, przed którym koszty te powstały, dotyczy to także uiszczania wynagrodzenia z pomoc prawną udzieloną z urzędu. W postępowaniu egzekucyjnym decyduje powiązanie komornika z sądem rejonowym przy którym działa (art. 1 u.k.s.e.), którego orzeczeniom podlega i którego prezes sprawuje nadzór nad jego działalnością (art. 3 u.k.s.e.). Stanowisko to potwierdza zastosowanie analogicznego kryterium wyboru w art. 40

ust. 3 u.k.s.e. przy oznaczeniu sądu zobowiązanego do przekazania komornikowi sum niezbędnych do pokrycia wydatków w sprawach osób zwolnionych w tym zakresie od kosztów sądowych. Wyłożone opłaty podlegają następnie rozliczeniu przy odpowiednim zastosowaniu, w oparciu o art. 113 u.k.s.c., zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów egzekucji uregulowanych w art. 770 k.p.c.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi jak w uchwale.